

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Socialnämnden

Datum:
2024-05-17

Diarienummer:
SCN-2024-00412

Handläggare:
Helene Löwgren

Inrättande av Resurscentrum mot hedersvåld via Nexus resurscentrum i Uppsala kommun

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** socialnämnden ingår en överenskommelse med Länsstyrelsen i Uppsala län om att Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck inrättas under Nexus resurscentrum under 2025, förutsatt att Länsstyrelsen i Uppsala län beviljas medel för ändamålet.
2. **att** Uppsala kommun genom socialnämnden tar på sig att vara huvudman under projektiden, januari 2025 till och med februari 2027, medan verksamheten finansieras av statliga medel.

Ärendet

Länsstyrelserna har i uppdrag att erbjuda stöd för utvecklingsarbete och samarbete mellan statliga myndigheter, kommuner, regioner och civilsamhälle avseende mäns våld mot kvinnor.

I förordning (2022:1345) om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck framgår det att Länsstyrelsen i Östergötland, Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH), har i uppdrag att stödja utvecklingen av regionala, kommun- och myndighetsgemensamma resurscentrum för barn, unga och vuxna som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck (fortsättningsvis HRVF).

Syftet med dessa resurscentrum är att främja samverkan mellan aktörer som kommuner, region, polis och åklagare för att erbjuda anpassat och specialiserat stöd till utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Samverkan kan innebära samlokalisering av socialtjänst, hälso- och sjukvård samt polis med relevant kompetens av ärenden som omfattar hedersrelaterad brottslighet för att underlätta stöd och skydd för utsatta individer.

Länsstyrelsen i Uppsala län ansökte om och beviljades projektmedel från och med oktober 2023 från Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, för att utreda förutsättningar av inrättandet av ett regionalt resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (HRVF) i länet.

Länsstyrelsen i Uppsala län har under 2023 genomfört omfattande arbete för att implementera idén och undersöka behoven av ett resurscentrum mot HRVF. I behovsinventeringen har en fördjupad kartläggning av socialförvaltningarnas myndighetsutövande enheter genomförts i länets åtta kommuner. Genom kartlägningsbesök har länsstyrelsen fått en bild av länsgemensamma behov, inblick i verksamhetsstrukturer och hantering av ärenden rörande HRVF. Vidare har medarbetare inom socialförvaltningarna i länet besvarat en enkät för att komplettera resultaten från besöken. Genom detta har länsstyrelsen identifierat flera viktiga delar i utvecklingen av ett resurscentrum mot HRVF.

Sammantaget framkommer ett läge i länet där länsstyrelsen ser att problematiken med HRVF finns, att kompetens och kunskap också finns, men att det även finns ett behov av ökad kunskap och kompetens för att ett jämlikt stöd för utsatta ska kunna erbjudas i länet. I dialoger framkommer behov av rutiner och stärkt samverkan kring en fungerande kedja för stöd och skydd.

Länsstyrelsen i Uppsala län poängterar att ett resurscentrum mot HRVF kan sänka trösklarna till att söka stöd genom möjlighet till anonyma samtal. För att främja att målgruppen söker sig till verksamheten ska resurscentrumet ha en bred samlad kompetens som kan möta målgruppens behov. Verksamheten kommer särskilt beakta grundläggande rättigheter som barn, unga och vuxna har. Samtidigt kommer verksamheten motverka att barn och unga utsätts för våld genom att arbeta informativt och självstärkande i grupper där barn, unga och vuxna finns och interagerar. Med ett resurscentrum mot HRVF kan en jämlik tillgång till stöd för alla oavsett vistelseort i länet stärkas.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd, socialförvaltningen tillsammans med berörda enheter inom förvaltningen.

Föredragning

Länsstyrelsen i Uppsala län har genom arbetsgruppsmöten, referensgrupp och dialogmöten med kommunerna i länet fått förslag och önskemål om hur en organisatorisk lösning av ett resurscentrum mot HRVF skulle kunna struktureras.

Eftersom möjligheten finns hos Nexus resurscentrum, en myndighetsutövande enhet med stödverksamhet inom socialförvaltningen för våldsutsatta i Uppsala kommun, att bedriva en lågröskelverksamhet för utsatta i alla åldrar genom anonyma samtal via chatt, telefonsamtal och fysiska möten, bedömer Länsstyrelsen i Uppsala län att placeringen av resurscentrumet mot HRVF via Nexus resurscentrum kan svara på de behov som finns i länet. Detta genom en lättillgänglig verksamhet med möjlighet till både digital och fysisk kontakt med utsatta.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att Nexus resurscentrum uppfyller de behov som identifierats för att ett resurscentrum mot HRVF i Uppsala län ska kunna leverera resultat enligt mål- och syftesbeskrivning.

Organisation

Länsstyrelsen i Uppsala län föreslår att fortsatt uppdragsgivare ska vara Länsstyrelsen fram till dess att verksamheten övergår i egen ekonomisk drift och att huvudman kommer enligt denna överenskommelse vara Uppsala kommun genom socialnämnden.

Överenskommelsen i detta skede gäller endast att Uppsala kommun genom socialnämnden tar på sig att vara huvudman under projekttiden medan verksamheten finansieras av statliga medel. Under projekttiden kommer det tas fram en finansieringsmodell som tar vid från mars 2027, och det är då som alla kommuner i länet behöver underteckna ett samverkansavtal om finansiering.

En styrgrupp för resurscentraverksamheten kommer tillsättas. Styrgruppen ska representeras av länets kommuner, Region Uppsala och Polismyndigheten. Styrgruppens uppgift kommer vara att tilldela resurser utifrån tillgångar, identifiera behov och utöva styrning för verksamhetens riktning samt definiera mätbara mål.

Socialnämnden kommer att ansvara för arbetsmiljön och ha arbetsgivaransvar för socialtjänstanställda som arbetar på resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck. Polis och sjuksköterska kommer att ha resurscentrum som sin arbetsplats men bör ha sin organisatoriska hemvist i ursprungsorganisationerna.

Länsstyrelsen har tillsatt en arbetsgrupp med representation från Håbo kommun, Heby kommun, Uppsala kommun, Tierps kommun, Enköpings kommun, Uppsala universitet, Åklagarmyndigheten, Region Uppsala, NCK, Barnhus och Polismyndigheten. Älvkarleby kommun, Östhammars kommun och Knivsta kommun har meddelat att de gärna tillhör arbetsgruppen men inte har möjlighet att delta på alla arbetsgruppsmöten utan tar del av skriftligt innehåll och minnesanteckningar.

Arbetsgruppens roll är att stödja utvecklingen av resurscentrumet, identifiera behov och ansvara för att bära utvecklingsfrågorna i respektive organisation. Arbetsgruppen har som huvuduppgift att bidra till en stärkt måluppfyllelse i projektutvecklingen. Arbetsgruppen bidrar till genomtänkta strategier genom att lyfta frågor till styrgruppen som kan optimera resurscentrumets kapacitet och funktionalitet genom behovsanpassade insatser.

Projektledaren som är placerad hos länsstyrelsen i Uppsala län kommer genom ett nära samarbete med verksamhetsansvarig för resurscentrum vara sammankallande till länsnätverksmöten. På så vis kommer det att kunna utvecklas en verksamhetsnära funktion där yrkesverksamma inom yrkesgrupperna får möjlighet att påverka, samtidigt som de får möjlighet till inflytande utifrån aktuella behov genom arbetsgrupp och därmed styrgrupp.

Förvaltningens bedömning

Förslaget från Länsstyrelsen i Uppsala län är att Uppsala kommun genom socialnämnden blir huvudman och kommunerna tillsammans med Region Uppsala och Polismyndigheten *efter* projekttiden samfinansierar resurscentrum mot HRVF som förläggs hos Nexus resurscentrum.

Under projekttiden kommer Länsstyrelsen i Uppsala att arbeta för att alla parter, kommunerna i länet, polismyndigheten och Region Uppsala, undertecknar en

viljeriktning med avsikt att verksamheten övergår till egen finansiering och drift efter projekttidens slut, den viljeriktningen kommer undertecknas under detta år.

Nexus resurscentrum är en verksamhet som riktar sig till utsatta för våld i nära relation inklusive HRVF. Det är en myndighetsutövande enhet med stödverksamhet inom Uppsala kommuns socialförvaltning för våldsutsatta i kommunen.

Nexus mottagningsverksamhet kan i dagsläget erbjuda våldsutsatta möjlighet till anonyma rådgivande stödsamtal, där möjligheten finns att bedriva en lågröskelverksamhet för utsatta i alla åldrar genom anonyma samtal via chatt, telefonsamtal och fysiska möten.

Förvaltningen bedömer att Nexus resurscentrum har kapacitet och möjlighet att driva resurscentrum mot HRVF.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden ingår en överenskommelse med Länsstyrelsen i Uppsala län om att Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i länet inrättas under Nexus resurscentrum under 2025, där Uppsala kommun genom socialnämnden tar på sig att vara huvudman under projekttiden medan verksamheten finansieras av statliga medel.

Barnkonsekvensanalys

Det här beslutet påverkar både barn och ungdomar och bedömningen är att beslutet är bra. Att anpassa sig till och att göra motstånd mot normer kopplade till heder, skam, sexualitet, kön, makt och sociala relationer har en inverkan på den drabbades fysiska och psykiska hälsa, på kort och lång sikt.

Att tvingas anpassa sig till familjens normer och värderingar och/eller vara utsatt för våld och förtryck kan få många olika psykosociala konsekvenser på både kort och lång sikt. Det är viktigt att yrkesverksamma har kunskap om mekanismerna bakom hedersrelaterat våld och förtryck, för att kunna upptäcka och hjälpa utsatta barn och unga.

Flera yrkesgrupper, bland annat inom socialtjänsten, hälso- och sjukvården, skola- och ideella organisationer har skyldighet att genast göra en anmälan om oro om det finns misstanke om att ett barn far illa.

För att våldsutsatta barn ska få den hjälp och det skydd som de behöver är det viktigt att tillhandahålla verksamheter som kan fånga upp och omhänderta barn och ungas utsatthet. Vid misstanke om att ett barn far illa, till exempel genom att vara våldsutsatt, bör man som privatperson göra en orosanmälan.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser under projekttiden, januari 2025 till och med februari 2027, då projektet Regionalt resurscentrum mot HRVF Uppsala län finansieras av projektmedel från Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen Östergötland.

Länsstyrelsen i Uppsala län väntar på besked om finansiering från Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen Östergötland. Dessa medel är en förutsättning för att socialnämnden ska ingå en överenskommelse med Länsstyrelsen i Uppsala län.

Under förutsättning att resurscentrumet bidrar till önskad måluppfyllelse och med beslut från styrgruppens medlemmar är målet att resurscentrum mot HRVF övergår till självfinansiering från och med mars 2027. Vid implementering med ordinarie medel från respektive verksamhet förväntas länets kommuner, Region Uppsala och Polisregion Mitt gemensamt finansiera och driva verksamheten efter projekttidens slut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 17 maj 2024.
- Bilaga 1, bilaga till överenskommelse om inrättande av resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtyck via Nexus resurscentrum.
- Bilaga 2, överenskommelse mellan Länsstyrelsen i Uppsala län och Uppsala kommun.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Datum
2024-04-17

Diarienummer
801-9257-2023

Enheten för Social hållbarhet
Destine Misto & Ida Jansson
Telefon 010-22 33 436
destine.misto@lansstyrelsen.se

Bilaga till överenskommelse om inrättande av resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck via Nexus resurscentrum

Bakgrund

Länsstyrelserna har i uppdrag att erbjuda stöd för utvecklingsarbete och samarbete mellan statliga myndigheter, kommuner, regioner och civilsamhälle avseende mäns våld mot kvinnor.¹

I förordning (2022:1345) om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck framgår det att Länsstyrelsen i Östergötland, Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH), har i uppdrag att stödja utvecklingen av regionala, kommun- och myndighetsgemensamma resurscentrum för barn, unga och vuxna som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck (fortsättningsvis HRVF). Syftet med dessa resurscentrum är att främja samverkan mellan aktörer som kommuner, region, polis och åklagare för att erbjuda anpassat och specialiserat stöd till utsatta för HRVF. Samverkan kan innebära samlokalisering av socialtjänst, hälso- och sjukvård samt polis med relevant kompetens av ärenden som omfattar hedersrelaterad brottslighet för att underlätta stöd och skydd för utsatta individer.

Länsstyrelsen i Uppsala län ansökte om och beviljades projektmedel från och med oktober 2023 från NCH, för att utreda förutsättningar av inrättandet av ett regionalt resurscentrum mot HRVF.

Förslaget är att under projektets gång, med stöd av projektmedel, inrätta ett regionalt resurscentrum mot HRVF som kan utvecklas och anpassas utifrån de förutsättningar och behov som finns i länet. Verksamheten ersätter inte myndigheters ordinarie lagstadgade ansvar. Samverkan sker i alla situationer inom ramen för vad respektive samverkansparts ansvarsområde medger.

Länets förutsättningar och behov

Länet består av åtta kommuner. Kommunerna har olika förutsättningar och ser olika ut i sin sammansättning, två är pendlingskommuner, en är storstadskommun, en medelstor och övriga landsbygdskommuner. Uppsala kommun har inom socialtjänsten ett specialiserat team inom barn och unga och en

¹ Regleringsbrev för länsstyrelserna 2024.

vuxenhet inriktad på våld i nära relation och HRVF. Håbo och Heby kommun arbetar med att kompetensutveckla sina medarbetare i HRVF. I vissa kommuner är hedersärenden sällan förekommande och trots att aktivt arbete med kompetensutveckling och förekomsten av etablerade strukturer i arbetet mot HRVF lyfter kommunerna att de önskar centraliserade aktörer som kan svara på utbildningsbehov och kompetensutveckling för att kunna ha en etablerad systematik i arbetet mot HRVF.

I Uppsala län finns goda förutsättningar för att sprida kunskap kring HRVF. I länet verkar Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) som våren 2024 kommer starta en pilotverksamhet för att driva en nationell stödlinje för utsatta för HRVF. Här finns också sedan 1994 Kvinnofridsmottagningen, en specialistmottagning för våldsutsatta kvinnor som bidrar till tydlighet i hantering av vårdbehov för våldsutsatta kvinnor.

I Uppsala kommuns högstadieskolor genomfördes kartläggningen Ung 018. Undersökningen fokuserade på sambandet mellan oskuldskrav och utsatthet för våld och kontroll. Resultatet av kartläggningen visar att var femte flicka och var tionde pojke lever med oskuldskrav och i denna grupp var utsattheten för våld högre än i andra grupper.² Dessa siffror är indikationer på att många lever med hedersnormer som begränsar livsutrymmet och går i linje med andra undersökningar av förekomsten av HRVF som gjorts i Sverige.

I Tierps kommun har en kartläggning av behov hos kommunens och regionens verksamheter som kommer i kontakt med utsatta för HRVF genomförts. Kartläggningen visar på behov av kunskap och rutiner samtidigt som det finns en vilja att nå och möta målgruppen i högre grad.

Länsstyrelsen i Uppsala län har under 2023 genomfört omfattande arbete för att implementera idén och undersöka behoven av ett resurscentrum mot HRVF. I behovsinventeringen har en fördjupad kartläggning av socialförvaltningarnas myndighetsutövande enheter genomförts. Genom kartlägningsbesök har länsstyrelsen fått en bild av länsgemensamma behov, inblick i verksamhetsstrukturer och hantering av ärenden rörande HRVF. Vidare har medarbetare inom socialförvaltningarna i länet besvarat en enkät för att komplettera resultaten från besöken. Genom detta har länsstyrelsen identifierat flera viktiga delar i utvecklingen av ett resurscentrum mot HRVF:

- Önskemål om att resurscentrum mot HRVF blir ett stöd till yrkesverksamma som möter utsatta för HRVF.
- Önskemål om handledning och anonyma ärendedragningar.
- Inrättandet av ett resurscentrum mot HRVF skapar förutsättningar för att prata om våld.
- En lågröskelverksamhet ökar möjligheterna att fler söker stöd tidigt.
- Anonyma samtal är en förutsättning för att fler ska få och söka hjälp.
- Behov av insatser och metoder för familjer som lever i hederskontext.

² [UNG-018-En-kartläggning-av-hedersrelaterat-våld-och-förtryck-i-Uppsala.pdf \(hedersfortryck.se\)](#)

- Behov av stärkt samverkan mellan socialtjänst och skola.
- Behov av fler verktyg och konkreta metoder i arbetet.
- Att resurscentrum mot HRVF ska vara tillgängligt för mindre kommuner.
- Mindre kommuner är främst i behov av baskunskap och handledning eftersom ärendena gällande HRVF är sällan förekommande. Behov av en central aktör med specialiserad kunskap då det är svårt att upprätthålla kontinuerlig kompetens och kunskap i den egna organisationen.

Sammantaget framkommer ett läge i länet där vi ser att problematiken med HRVF finns, att kompetens och kunskap också finns, men att det även finns ett behov av ökad kunskap och kompetens för att ett jämlikt stöd för utsatta ska kunna erbjudas i länet. I dialoger framkommer behov av rutiner och stärkt samverkan kring en fungerande kedja för stöd och skydd.

Utöver besöken och enkätunderlagen från socialtjänstens myndighetsutövande enheter har yrkesverksamma som deltagit i arbetsgruppen för resurscentrumutvecklingen lyft:

- Vikten av att ha en plattform för att dela med sig av rutiner och strategiskt arbete kring frågorna som rör HRVF.
- Behov av verksamhet samlad under ett tak med en väg in och med möjlighet till stöd av flera kompetenser.
- Vikten av lågröskelverksamhet, särskilt för mindre kommuner som i nuläget inte ser alla ärenden som borde finnas statistiskt sett.
- Att avsaknad av lågröskelverksamhet idag är tydlig. Socialtjänsten träffar personer för sent och insatsen blir ofta skydd. Att komma in tidigare ger möjlighet till ett mer effektivt arbetssätt som inte enbart släcker bränder.
- Vikten av att ta vara på kunskap och strukturer som finns genom att sammanfoga dem.
- Behov av tydlig struktur och kontinuitet kring kunskapshöjande insatser.

Resurscentrum mot HRVF kan svara mot länets behov

Resurscentrum mot HRVF kan sänka trösklarna till att söka stöd genom möjlighet till anonyma samtal. För att främja att målgruppen söker sig till verksamheten ska resurscentrumet ha en bred samlad kompetens som kan möta målgruppens behov. Verksamheten kommer särskilt beakta grundläggande rättigheter som barn, unga och vuxna har. Samtidigt kommer verksamheten motverka att barn och unga utsätts för våld genom att arbeta informativt och självstärkande i grupper där barn, unga och vuxna finns och interagerar. Med ett resurscentrum mot HRVF kan en jämlik tillgång till stöd för alla oavsett vistelseort i länet stärkas.

Länsstyrelsen har även vänt sig till aktörer inom civilsamhället som möter barn, unga och vuxna i sin verksamhet. Eftersom resurscentrumet kommer vara en lågröskelverksamhet med anonym mottagningsverksamhet för råd stöd till personer som upplever att de begränsas i sin vardag, har länsstyrelsen tillfrågat organisationer med högt förtroende i länet efter inspel till verksamhetsutvecklingen. Fokus för

tillfrågan har varit öppenhet och möjligheter till medskick inför utvecklingen av en lågtröskelverksamhet samt vilka tillitstärkande åtgärder som de anser är aktuella.

Samarbetet, kunskapen och tryggheten som resurscentrum mot HRVF kommer erbjuda yrkesverksamma är avgörande faktorer för att verksamheten ska få genomslag i länet. Det finns goda möjligheter att utveckla och implementera en samlad verksamhet som arbetar specifikt mot HRVF i länet. Metoden är att sammanföra resurser från starka och spridda verksamheter i länet med goda kunskaper till en verksamhet. En sådan samverkansverksamhet skulle ge större motståndskraft mot våld och förtryck och ökad trygghet för yrkesverksamma och utsatta i Uppsala län.

Målgrupp

Målgruppen för resurscentrum mot HRVF är alla flickor/kvinnor, pojkar/män och icke-binära samt personer med transexfarenhet som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor. Resurscentrum mot HRVF ska erbjuda stöd och rådgivningssamtal till samtliga åldersgrupper.

Utöver detta ska verksamheten rikta sig till yrkesverksamma som möter den utsatta målgruppen, i synnerhet yrkesverksamma inom socialtjänst, skol- och fritidsverksamhet, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten samt hälso- och sjukvård.

Syfte

Syftet med att inrätta ett resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i länet är huvudsakligen att:

- erbjuda målgruppen ett kvalitativt och konsultativt stöd med möjlighet till anonyma samtal,
- erbjuda yrkesverksamma som möter målgruppen samordnat, konsultativt stöd och vägledning.
- arbeta kunskapsfrämjande i länet genom årliga utbildningar, verka för att synliggöra behovet hos målgruppen samt erbjuda kompetenshöjande insatser med fokus på HRVF, könsstympning, barn- och tvångsäktenskap.

Övergripande mål

Det övergripande målet är att barn, unga och vuxna som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor har jämlik tillgång till specialiserat och anpassat stöd och hjälp oavsett vistelseort i länet.

Verksamheten ska arbeta för:

- att erbjuda vägledning och individuella stödsamtal till målgruppen (0–100 år) som söker stöd anonymt.
- att publicera och sprida information riktat till målgruppen och yrkesverksamma.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Datum
2024-04-17

Diarienummer
801-9257-2023

- att erbjuda vägledning och konsultativt stöd i enskilda ärenden till yrkesverksamma inom socialtjänst, skola och fritid, hälso- och sjukvård, civilsamhällesorganisationer och myndigheter.
- att presentera resurscentrum HRVF och utbilda om HRVF i länet.
- att bistå och stötta yrkesverksamma i arbetet mot HRVF.
- att verksamheten är synlig i allmänhetens arenor och att information om verksamheten är lättillgänglig.

Huvudmannaskap

Länsstyrelsen har genom arbetsgruppsmöten, referensgrupp och dialogmöten med kommunerna fått förslag och önskemål om hur en organisatorisk lösning av ett resurscentrum mot HRVF skulle kunna struktureras.

Förslaget är att Uppsala kommun blir huvudman och kommunerna tillsammans med Region Uppsala och Polismyndigheten efter projekttiden samfinansierar resurscentrum mot HRVF som förläggs hos Nexus resurscentrum.

Nexus resurscentrum är en verksamhet som riktar sig till utsatta för våld i nära relation inklusive HRVF. Det är en myndighetsutövande enhet med stödverksamhet inom Uppsala kommuns socialförvaltning för våldsutsatta i kommunen.

Nexus mottagningsverksamhet kan i dagsläget erbjuda våldsutsatta möjlighet till anonyma rådgivande stödsamtal. Nexus resurscentrum bedömer att de har kapacitet och möjlighet att driva resurscentrum mot HRVF och har även uttryckt vilja att bedriva en sådan verksamhet. Eftersom möjligheten finns att bedriva en lågtröskelverksamhet för utsatta i alla åldrar genom anonyma samtal via chatt, telefonsamtal och fysiska möten, bedömer länsstyrelsen att placeringen av resurscentrumet kan svara på de behov som finns i länet, genom en lättillgänglig verksamhet med möjlighet till både digital och fysisk kontakt med utsatta.

Genom att utöka verksamheten och specialisera mottagningsverksamheten i HRVF, kan Nexus erbjuda kompetensutvecklande insatser till yrkesverksamma i länet. Nexus kan genom resurscentrum mot HRVF ta emot barn, unga och vuxna samt även bemöta ärenden som rör exempelvis begränsningar för barn och unga att delta i idrott eller umgås med vänner, hot om tvångsgifte eller våld från anhöriga. Resurscentrum mot HRVF kommer agera vägledande och konsulterande i ärenden till samarbets- och samverkansparter i länet.³ Resurscentrum mot HRVF kommer stärka det länsövergripande arbetet mot HRVF genom tillsättning av personal från hälso- och sjukvård och polis som ger tydligare kontaktvägar och enklare ingångar till vård och stöd för utsatta.

Eftersom Nexus resurscentrum ska erbjuda resurscentraverksamhetens tjänster till alla länets kommuner genom den aktuella samverkan, kräver detta att verksamheten styrs och resurssätts gemensamt under projekttiden av samverkande parter; länsstyrelsen i Uppsala län, kommunerna, Region Uppsala och Polismyndigheten.

³ Samverkan- och samarbetsparter är de som undertecknar viljeriktning för resurscentrum mot HRVF (se s. 8).

Resurscentrumet kommer erbjuda öppen lågröskelverksamhet som identifierats som viktig, dit målgruppen anonymt kan söka sig för att få råd och stöd samt bygga upp det förtroende och tillit som krävs för att de utsatta ska våga söka hjälp. Verksamheten har även möjlighet att starta en digital verksamhet för att kunna möta behovet i hela länet och därmed skapa närhet trots geografiskt avstånd.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att Nexus resurscentrum uppfyller de behov som identifierats för att ett resurscentrum mot HRVF i Uppsala län ska kunna leverera resultat enligt mål- och syftesbeskrivning.

Organisation

Utifrån denna överenskommelse till huvudmannaskap som presenteras ovan föreslår Länsstyrelsen i Uppsala län att fortsatt uppdragsgivare ska vara Länsstyrelsen fram till dess att verksamheten övergår i egen ekonomisk drift.

Huvudman kommer enligt denna överenskommelse vara Uppsala kommun. En styrgrupp för resurscentraverksamheten kommer tillsättas. Styrgruppen ska representeras av länets kommuner, Region Uppsala och Polismyndigheten. Styrgruppens uppgift kommer vara att tilldela resurser utifrån tillgångar, identifiera behov och utöva styrning för verksamhetens riktning samt definiera mätbara mål. Styrgruppsammansättningen kommer ske i särskild ordning via dialoger med respektive organisation och en överenskommelse som definierar styrgruppens åtagande kommer att formuleras under ett konstituerande möte med aktuella parter.

Uppsala kommun kommer ansvara för arbetsmiljön och ha arbetsgivaransvar för socialtjänstanställda som arbetar på resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck. Polis och sjuksköterska kommer att ha resurscentrum som sin arbetsplats men bör ha sin organisatoriska hemvist i ursprungsorganisationerna.

Styrgrupp

Styrgruppen ska representeras av länets kommuner, Region Uppsala och Polismyndigheten.

Arbetsgrupp och referensgrupp

Länsstyrelsen har tillsatt en arbetsgrupp med representation från Håbo kommun, Heby kommun, Uppsala kommun, Tierps kommun, Enköpings kommun, Uppsala universitet, Åklagarmyndigheten, Region Uppsala, NCK, Barnhus och Polismyndigheten. Älvkarleby kommun, Östhammars kommun och Knivsta kommun har meddelat att de gärna tillhör arbetsgruppen men inte har möjlighet att delta på alla arbetsgruppsmöten utan tar del av skriftligt innehåll och minnesanteckningar.

Arbetsgruppens roll är att stödja utvecklingen av resurscentrumet, identifiera behov och ansvara för att bära utvecklingsfrågorna i respektive organisation. Arbetsgruppen har som huvuduppgift att bidra till en stärkt måluppfyllelse i projektutvecklingen. Arbetsgruppen bidrar till genomtänkta strategier genom att lyfta frågor till styrgruppen som kan optimera resurscentrumets kapacitet och funktionalitet genom behovsanpassade insatser.

Länsstyrelsen har även inlett dialoger med forskare vid Uppsala universitet som bidragit med objektiva och nyanserade perspektiv som varit värdefulla vid möten med aktörerna. Länsstyrelsen har särskilt varit i kontakt med funktioner och professioner som kan ha betydande roller för utvecklingen, exempelvis NCK, Region Uppsala och Barnahus. För att använda den breda kunskap och kompetens som finns i länet, avser länsstyrelsen att vara sammankallande till tre referensgrupper med representanter från:

- Referensgrupp 1: kommun och rättsväsende (nuvarande arbetsgrupp)
- Referensgrupp 2: hälso- och sjukvård
- Referensgrupp 3: skola, kultur och fritid

Ambitionen är att skapa ett övergripande länsnätverk i hedersfrågor. Länsnätverket kan identifiera och aktualisera behov av kunskap från sina respektive verksamheter men även agera stöd för systematisk uppföljning och utveckling av indikatorer. Länsnätverket kan även vara en plattform för att utbyta erfarenheter och kunskaper i syfte att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Projektledaren som är placerad hos länsstyrelsen i Uppsala län kommer genom ett nära samarbete med verksamhetsansvarig för resurscentrum vara sammankallande till länsnätverksmöten. På så vis kommer vi kunna utveckla en verksamhetsnära funktion där yrkesverksamma inom ovanstående yrkesgrupper får möjlighet att påverka, samtidigt som de får möjlighet till inflytande utifrån aktuella behov genom arbetsgrupp och därmed styrgrupp.

Finansiering

Projektet Regionalt resurscentrum mot HRVF Uppsala län finansieras av projektmedel från Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen Östergötland.

För de kommande projektperioderna avser Länsstyrelsen i Uppsala län att söka projektmedel för att bedriva den operativa verksamheten. Projektmedlen för den operativa driften kommer att omfatta:

- Två socialsekreterare, heltid, Uppsala kommun, placerad på resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck/Nexus resurscentrum.
- En sjuksköterska/barnmorska, heltid, Region Uppsala, placerad på resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck/Nexus resurscentrum.
- En polis, deltid, Polismyndigheten Region Mitt, placerad på resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck/Nexus resurscentrum.
- En projektledare, heltid, Länsstyrelsen Uppsala län, placerad på Länsstyrelsen Uppsala län.

Under förutsättning att resurscentrumet bidrar till önskad måluppfyllelse och med beslut från styrgruppens medlemmar är målet att resurscentrum mot HRVF övergår till självfinansiering mars 2027. Vid implementering med ordinarie medel från respektive verksamhet förväntas länets kommuner, Region Uppsala och Polisregion Mitt gemensamt finansiera och driva verksamheten.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Bilaga

8(8)

Datum
2024-04-17

Diarienummer
801-9257-2023

Viljeriktning

En förutsättning för att resurscentrum mot HRVF ska kunna inrättas är att länets åtta kommuner, Region Uppsala och Polismyndigheten godtar och undertecknar en viljeriktning som Länsstyrelsen föreslår. Viljeriktningen är en överenskommelse om att ingå i samverkan kring resurscentrum mot HRVF med avsikt att verksamheten övergår till egen finansiering och drift i mars 2027.

Nexus resurscentrum kommer återkommande återkoppla statistik och uppföljning av resultat som uppnås i den ingående samverkan till samverkansparterna.

Förutsättningar för överenskommelsen

Att länsstyrelsen i Uppsala län får fortsatta medel av Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck är en förutsättning för att överenskommelsen ska fortskrida.

Om en organisation inte samverkar får länsstyrelsen under projekttiden avgöra om överenskommelsen förverkats.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Överenskommelse

1(1)

Datum
2024-05-03

Diarienummer
801-9257-2023

Enheten för Social hållbarhet
Destine Misto & Ida Jansson
Telefon 010-22 33 436
destine.misto@lansstyrelsen.se

Inrättande av Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck via Nexus resurscentrum

Överenskommelse

Länstyrelsen i Uppsala län (Länstyrelsen) och Uppsala kommun ingår överenskommelse om:

1. att Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck inrättas under Nexus resurscentrum under 2025 och att Uppsala kommun tillhandahåller de verksamheter som framgår i bilagan (s.4-5).
2. att Länstyrelsen tillsätter en styrgrupp för Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck som ska styra riktningen för verksamheten (s.6 i bilagan).
3. att verksamheten finansieras av statliga medel som Länstyrelsen i Uppsala län ansöker om från Nationellt Centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länstyrelsen Östergötland (s.7 i bilagan).
4. att tillsammans med samverkande parter underteckna samverkansavtal och viljeriktning med avsikt att verksamheten övergår till egen finansiering och drift efter projektidens slut år 2027 (s.8 i bilagan).
5. att denna överenskommelse gäller under projektiden januari 2025 till och med februari 2027 under förutsättning att Länstyrelsen i Uppsala län får fortsatta medel för projektet samt att parterna fortsatt är överens om att driva verksamheten enligt ovan (s.8 i bilagan).

Denna överenskommelse har en bilaga som bifogas för ytterligare detaljer.

Ort och datum:

Underskrift ansvarig person att företräda Länstyrelsen:

Ort och datum:

Underskrift ansvarig person att företräda Uppsala kommun: